

POLITIKA SUDJELOVANJA

Zagreb, 6. rujna 2019.

1. Uvod

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima (NN 40/19) implementirane su odredbe Direktive (EU) 2017/828 u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara, slijedom kojih propisa je Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. („Društvo“) izradilo i javno objavilo ovu Politiku sudjelovanja ("Politika").

Ovom Politikom Društvo propisuje na koji način utječe na društva u svojem portfelju, ostvaruje članska prava iz dionica te koristi članska prava iz dionica za svoje strategije ulaganja, nadgleda bitne događaje izdavateljima u koje ulaže, razmjenjuje stajališta s tijelima i korporativnim strukturama izdavatelja i drugim dionicima u izdavatelju, surađuje s drugim dioničarima, te upravlja sukobima interesa povezanim sa sudjelovanjem.

Društvo će jednom godišnje javno objaviti izvješće o načinu provođenja ove Politike.

2. Opće smjernice korporativnog upravljanja

Društvo se kao upravitelj imovinom mirovinskih fondova u procesu ostvarivanja ciljeva investicijske politike fokusira na ostvarivanje dugoročnih ciljeva u uvjetima održivog rasta gospodarstva i tvrtki u koje ulažu fondovi pod upravljanjem Društva. Pri tom je cilj pridonijeti cjelovitosti financijskih tržišta, poštivanju prava svih dioničara te podizanju standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti.

Sudjelovanjem kroz korporativno upravljanje, Društvo nastoji ostvariti investicijsku tezu ulaganja te investicijske ciljeve pa time glasačka prava u izdavateljima u kojima ima vlasničke udjele ostvaruje isključivo u interesu članova mirovinskih fondova kojima upravlja.

3. Utjecaj na izdavatelje u portfelju fondova koja Društvo upravlja

Fondovi pod upravljanjem Društva u pravilu imaju manjinske vlasničke pozicije te nemaju za cilj upravljanje tim tvrtkama, već poticanje u poduzimanju postupaka i procedura koje će pridonijeti ostvarivanju održivog rasta izdavatelja, a time i ostvarivanju investicijskih ciljeva ulaganja fondova kojima Društvo upravlja.

4. Ostvarivanje i korištenje članskih prava iz dionica za strategije ulaganja

U načelu, članska prava iz dionica Društvo ostvaruje kroz sudjelovanje na skupštinama dioničara te kroz izravnu komunikaciju s tijelima izdavatelja. Društvo u pravilu ne koristi usluge savjetnika pri glasovanju. Društvo koristi članska prava iz dionica u tvrtkama sa značajnim udjelom sukladno smjernicama sadržanim u Pravilniku o korporativnom upravljanju Društva koji je objavljen na mrežnoj stranici Društva www.rmf.hr.

Vlasnički udjeli koji nose manje od 3% prava glasa za Društvo ne predstavljaju značajne udjele zbog niskog praga sudjelovanja. Ulaskom u vlasničku strukturu pojedinog izdavatelja stjecanjem značajnog udjela, Društvo aktivno koristi vlasnička prava kako bi konstruktivnim postupcima poticalo jačanje korporativnih standarda izdavatelja.

U ostvarivanju svojih prava Društvo se pridržava Načela korporativnog upravljanja Udruge društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava, kao i praksi iz kodeksa korporativnog upravljanja hrvatskog tržišta kapitala.

Društvo svoja vlasnička prava ostvaruje kroz unaprijed definiranu politiku sudjelovanja, aktivno praćenje poslovanja i provođenja ranije utvrđene poslovne strategije izdavatelja, razmjenu stajališta s tijelima izdavatelja i drugim dionicima, te poduzimanjem aktivnosti u upravljanju mogućim sukobom interesa povezanim sa sudjelovanjem.

Statutarna prava manjinskih dioničara Društvo smatra značajnom komponentom korporativnih standarda izdavatelja. Smjernice za sudjelovanje na skupštini dioničara te smjernice za odabir predstavnika članova nadzornog odbora detaljno su opisane u Pravilniku o korporativnom upravljanju Društva (www.rmf.hr).

Društvo podnosi tijelima izdavatelja zahtjev za dodatnim informacijama kada procijeni da prijedlozi korporativnih akcija mogu imati materijalan utjecaj na položaj dioničara u budućnosti ili primjerice nisu u skladu sa obvezama izdavatelja koje su u procesu javne ponude dionica prezentirane ulagateljima.

Prilikom donošenja odluke o sudjelovanju na skupštini izdavatelja, Društvo može uputiti protuprijedlog za određenu točku dnevnog reda skupštine. Odluka o podnošenju protuprijedloga temelji se na analizi utjecaja na interese svih dioničara i mogućih posljedica koje bi usvajanje inicijalnog prijedloga moglo imati na izdavatelja.

Društvo u sklopu internog izvještaja o imovini i obvezama prati usklađenost veličine pozicije i njene likvidnosti s profilom i trajanjem obveza fondova kojima upravlja.

5. Nadgledanje bitnih događaja

Društvo prati i nagleda bitne događaje izdavatelja u koje je uložilo imovinu, a osobito strategiju i ostvarivanje strategije izdavatelja, financijske i nefinancijske rezultate i rizike, strukturu kapitala, socijalni i okolišni utjecaj te korporativno upravljanje izdavatelja.

Društvo analizira financijske pokazatelje izdavatelja, stanje sektora ili industrijske grane u kojoj izdavatelj posluje, očekivane potencijale rasta kroz poslovne izgledе samog izdavatelja, istraživanja trećih strana, te javne i poslovne objave na mrežnim stranicama izdavatelja, uređenog tržišta ili lokalnih i globalnih informacijskih servisa.

Društvo analizira strukturu kapitala izdavatelja kroz kretanje udjela vlasničkog i dužničkog financiranja te cijene kapitala na tržištu duga i dionica, a periodički se razmatraju i očekivanja oko troška kapitala izdavatelja. Također, Društvo razmatra adekvatnost strategije alokacije kapitala izdavatelja putem isplate dividendi, programa otkupa dionica i kapitalnih ulaganja.

Društvo prati kvartalna, polugodišnja i godišnja izvješća izdavatelja, a posebna pozornost posvećuje se analizi revidiranih financijskih izvještaja i ključnim revizorskim pitanjima koji su u pravilu sastavni dio tih izvještaja. Odstupanje financijskih izvješća od računovodstvenih standarda izdavatelja smatra se znakom upozorenja te se izdavatelju takvih financijskih izvješća pristupa s posebnom pozornošću. Ukoliko postoji potreba Društvo može od tijela izdavatelja zatražiti i dodatna pojašnjenja financijskih izvještaja.

Društvo prati socijalni i okolišni utjecaj kroz izvješća izdavatelja, najčešće putem godišnjeg izvješća i povezanih javnih objava. Društvo neće u investicijskom procesu kroz formalni ustrojeni okvir ocjenjivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika sustavno uzimati u obzir te čimbenike, osim u opsegu u kojem je to opisano ovom Politikom.

6. Razmjena stajališta s tijelima izdavatelja i drugim dionicima

Razmjena stajališta s tijelima izdavatelja i aktivna uloga Društva u razmjeni stajališta s istima opisana je u Pravilniku o korporativnom upravljanju Društva, a aktivnosti vezane za sudjelovanje i glasanje na skupštinama Društvo objavljuje na mrežnoj stranici www.rmf.hr.

Time se javnosti omogućava uvid o načinu na koji Društvo ostvaruje i koristi članska pravo, točke dnevnog reda kojima je posvećena posebna pozornost ili na koje je Društvo odlučilo podnijeti protuprijedlog. U pravilu javne objave sudjelovanja vidljive su najmanje dva tjedna prije održavanja skupštine, iako u slučaju izvanrednih skupština ili naknadnih protuprijedloga to razdoblje može biti i kraće.

Komunikacija s tijelima izdavatelja ili odjelima za odnose s investitorima provodi se i na telefonskim konferencijama, sastancima ili prilikom posjeta izdavatelju. Društvo koristi komunikaciju s predstavnicima izdavatelja kako bi pratilo ostvarenje rezultata, strategiju izdavatelja, sposobnost menadžmenta da provodi adekvatne postupke i procedure vezane za poslovanje te zaštitu interesa dioničara.

U svojim aktivnostima Društvo potiče izdavatelje da budu otvoreni prema javnosti, te da u zakonskom roku objavljuju detaljna financijska izvješća, zajedno s komentarom Uprave izdavatelja gdje se iznose svi relevantni poslovni događaji i izgledi poslovanja u narednom razdoblju. Društvo očekuje se da se redovno i bez odgađanja objavljuju važnije informacije o poslovanju koje se mogu pojaviti između periodičkih objava financijskih izvještaja. Pravovremenim i detaljnim izvještavanjem izdavatelj može ne samo povećati vlastiti ugled u korporativnom sektoru, već i olakšati pristup mogućem financiranju u budućnosti.

Također, Društvo podržava angažman specijalista / održavatelja tržišta od strane izdavatelja, kao i kvalitetno praćenje izdavatelja od strane većeg broja investicijskih kuća te smatra da isto pridonosi boljem funkcioniranju financijskih tržišta, što je u interesu i izdavatelja i dioničara.

7. Suradnja s drugim dioničarima

Društvo surađuje s drugim dioničarima kada je to prikladno radi fokusiranog dijaloga izdavatelja s većim brojem investitora o pitanjima od interesa. Društvo smatra da razmjena stavova i suradnja s drugim institucionalnim ulagateljima i ostalim tržišnim sudionicima može potaknuti tijela izdavatelja na učinkovitije upravljanje tvrtkom te poboljšanje korporativnih standarda u cilju jačanja vrijednosti svih dioničara. Suradnja s drugim dioničarima prvenstveno se odnosi na teme na dnevnom redu skupštine ili poticanje izdavatelja na veću transparentnost i ravnopravni položaj svih dioničara.

8. Upravljanje sukobom interesa povezanim s politikom sudjelovanja

Društvo je ustrojilo učinkovita i primjerena pravila za prepoznavanje, upravljanje, praćenje i sprječavanje sukoba interesa, te uspostavilo neovisnu funkciju praćenja usklađenosti koja je zadužena za primjenu i nadzor tih pravila.

Pravila za upravljanje sukobom interesa imaju za cilj osigurati usklađivanje poslovanja Društva koje se odnosi na sukob interesa sa zakonskom regulativom i dobrim praksama, uspostavljanje etičkih pravila koja Društvo osiguravaju postupanje u skladu s najboljim interesima članova fondova te povjerenje članova fondova.

U cilju sprječavanja potencijalnog sukoba interesa Društvo neovisno od većinskog dioničara Društva ili s njim povezanih osoba, kao i relevantnih osoba Društva donosi odluke o ulaganjima imovine fondova te sve investicijske odluke donosi u skladu s investicijskim ciljevima i strategijom pojedinog fonda uz dokumentiranje odluka o ulaganju korištenjem neovisnih financijskih analiza i preporuka. Također, odluke o glasovanju i sudjelovanju donose se i ostvaruju neovisno od dioničara Društva ili s njim povezanih osoba, kao i relevantnih osoba Društva.

Kada Društvo predlaže ili imenuje člana nadzornog odbora izdavatelja, kandidat ne smije biti u poslovnim, obiteljskim i drugim vezama s Društvom, većinskim dioničarom ili članovima uprave ili nadzornog odbora Društva ili većinskog dioničara Društva. Svaka poslovna, obiteljska i druga veza kandidata mora biti značajna ili odstupati od redovitih uvjeta. Veza nije značajna ukoliko se radi o uobičajenim poslovnim odnosu što uključuje, ali se ne ograničava na: ukoliko je navedena osoba član mirovinskog fonda, ukoliko osoba ima kreditni odnos zasnovan s kreditnom institucijom koja je većinski dioničar Društva, a takav kreditni odnos proizlazi iz obavljanja redovne djelatnosti kreditne institucije

Također, Društvo podržava te očekuje da i izdavatelj ima uspostavljen učinkovit sustav praćenja i sprječavanja sukoba interesa, poglavito na razini upravljačkih struktura izdavatelja. Sukladno tome, Društvo podržava usvajanje adekvatnog Kodeksa ponašanja i Pravilnika o korporativnom upravljanju. Pored navedenog, Društvo očekuje da se rukovoditelji izdavatelja svih razina izuzmu od donošenja odluka koje ih stvarno ili potencijalno mogu dovesti u sukob interesa s izdavateljem te uspostavljanje djelotvornog mehanizma nadzora, dokumentiranja, praćenja i objave transakcije izdavatelja s povezanim osobama.

Ukoliko se ne može izbjeći dvojba ili se sumnja na potencijalni sukob interesa, Društvo može revidirati svoju strategiju ulaganja, vodeći se dugoročnim interesima članova fondova kojima upravlja.

9. Izvještavanje o provođenju politike sudjelovanja

Izvještaje o provedbi ove Politike sudjelovanja Društvo jednom godišnje objavljuje na mrežnoj stranici www.rmf.hr.

10. Završne odredbe

Ova Politika stupa na snagu dana 6. rujna 2019. godine i objavljuje se na mrežnoj stranici Društva.